

Wedi ei ariannu gan
Llywodraeth y DU

Cefnogwyd gan
Supported by

Pecyn Cymorth Seilwaith Gwyrdd a Glas dan Arweiniad y Gymuned

Mai 2024

WEDI'I YRRU GAN

FFYNIANT
— BRO —

Cynnwys

Rhan A: Cyflwyniad	3
Rhan B: Sefydlu Man Cymunedol	5
Cam 1: Cwmpasu.....	6
Cam 2: Sefydlu Grŵp Craidd	6
Cam 3: Casglu Data	7
Cam 4: Llunio Gweledigaeth ar gyfer y Safle	8
Cam 5: Sicrhau'r Tir.....	13
Cam 6: Deall y Safle.....	14
Rhan C: Cynllunio a Llywodraethu	15
Ystyriaethau Allweddol	15
Strwythur a Threfniadau Llywodraethu'r Grŵp.....	16
Iechyd a Diogelwch	17
Yswiriant.....	17
Cyllidau.....	17
Cyllid.....	18
Cynnal a Chadw'r Safle.....	20
Rhan Ch: Cael Lle.....	21
Rhan D: Dylunio Mannau Cymunedol.....	23
Dylunio'r lle	23
Caniatâd Cynllunio	27
Rhan Dd: Adnoddau a chefnogaeth.....	31
Rhestr Wirio Gryn	35

Byrfoddau

SGG Seilwaith Gwyrdd a Glas

ACLI Awdurdod Cynllunio Lleol

SDCau Systemau Draenio Cynaliadwy

Rhan A: Cyflwyniad

Trosolwg

Mae llawer o asedau o werth cymunedol yn cyfrannu at rwydwaith y Seilwaith Gwyrdd a Glas (SGG) yn Sir Gaerfyrddin. Er eu bod yn ganolfannau pwysig ar gyfer llesiant cymdeithasol, mae safleoedd fel parciau cyhoeddus, mannau gwyrdd a chyfleusterau tyfu bwyd yn y gymuned hefyd yn helpu i fodloni anghenion a buddiannau'r genhedlaeth bresennol, yn ogystal â bod o fudd i'r amgylchedd, natur a'r economi er budd cenedlaethau'r dyfodol. Ceir cyswllt annatod rhwng asedau cymunedol a seilwaith gwyrdd a glas a datblygu cynaliadwy, a rhaid ystyried hynny wrth hyrwyddo egwyddorion creu lle.

Pwrpas y ddogfen hon yw rhoi trosolwg o'r ystyriaethau sydd eu hangen er mwyn i grwpiau cymunedol, sefydliadau trydydd sector a Chynghorau Tref a Chymuned fel ei gilydd gymryd rhan yn y broses o ddiogelu, rheoli a chreu SGG ar raddfa'r gymdogaeth. Fel pecyn cymorth, gellir defnyddio'r adnodd hwn fel man cychwyn i'r rhai sydd

am ddarparu SGG o dan arweiniad y gymuned yn eu hardal leol. Ni fwriedir iddo gael ei ddefnyddio fel adnodd hollgynhwysol. Er bod yr adnodd hwn wedi canolbwyntio'n benodol ar ddarparu asedau SGG ar raddfa'r gymdogaeth, gall hefyd fod yn fuddiol i rai sy'n ceisio darparu asedau cymunedol yn fwy cyffredinol.

Mae dau sefydliad allweddol y cyfeirir atynt drwyddi draw, mae ganddynt nifer o adnoddau a gwasanaethau helaeth sy'n gysylltiedig â sefydlu mannau gwyrdd sy'n debygol o fod o gymorth mawr i'r rhai sy'n ceisio sefydlu man newydd:

[Ffermydd a Gerddi Cymdeithasol](#)

[Y Gwasanaeth Cyngori ar Dir Cymunedol Cymru](#)

Y Cefndir

Mae SGG yn cyfeirio at y rhwydwaith o fannau gwyrdd a glas sydd ymhleth mewn ardaloedd trefol, lled-drefol a gwledig. Mae ganddo gryfderau sylweddol o ran lleihau heriau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol drwy wella'r defnydd o dir yn gynaliadwy a rheoli pwysau sy'n gwrthdaro'r naill a'r llall. Gall asedau SGG amrywio'n sylweddol ond gallant gynnwys gerddi, mannau chwarae, rhandiroedd, perllannau a gwrychoedd.

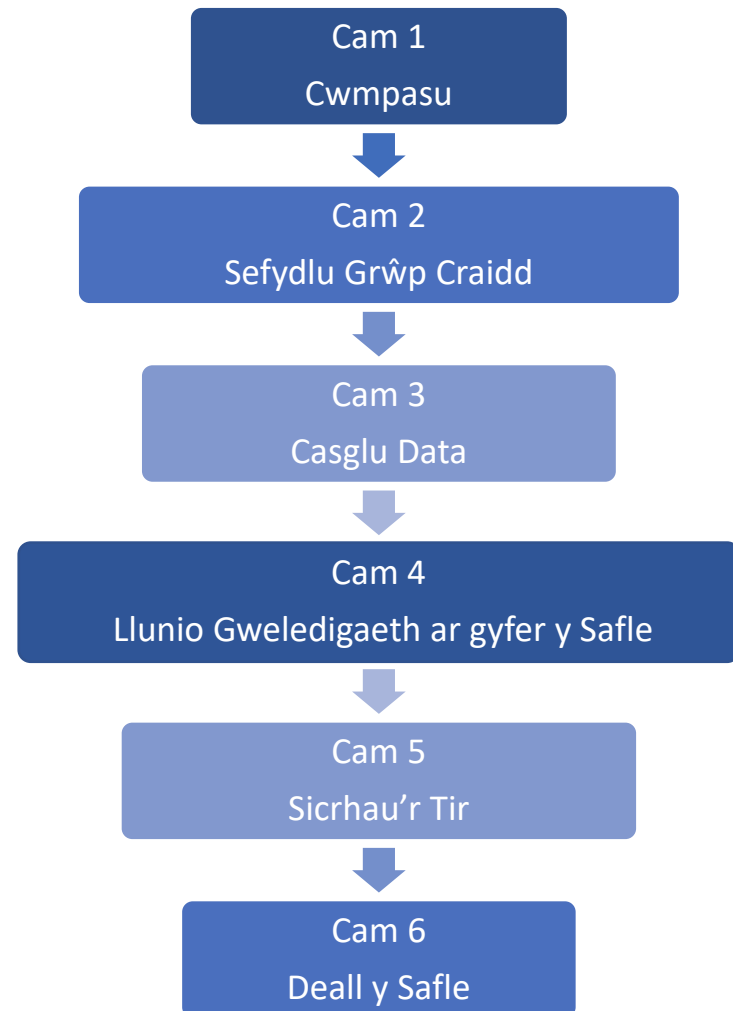
Mae gan ymglymiad cymunedol ran hollbwysig yn llwyddiant asedau o'r fath. Mae'r llwyddiant hwnnw'n dibynnu ar ddealltwriaeth ac ar ddylunio'r asedau mewn modd sy'n bodloni anghenion y cymunedau y bwriedir iddynt eu cefnogi. Gall SGG o dan arweiniad y gymuned ddarparu nifer o fuddion cymdeithasol ac amgylcheddol, gan gynnwys annog cymunedau i gymryd rhan yn y broses benderfynu; cydlyniant cymdeithasol, creu lleoedd, a gwarchodaeth cymunedol gryfach drwy wirfoddoli gweithgar.

Rhan B: Sefydlu Man Cymunedol

Ymgysylltu ac Ymgynghori

Dylid creu pob SGG dan arweiniad y gymuned ochr yn ochr ag ymgysylltu'n rhagweithiol â'r gymuned leol. Mae hyn yn sicrhau bod ymdeimlad o gyd-berchnogaeth i'r lle, a'i fod yn cael ei greu'n bwrpasol i fodloni anghenion y rhai a fydd yn ei ddefnyddio.

Cam 1: Cwmpasu

Y cam cyntaf yw siarad â chymaint o wahanol grwpiau ac unigolion â phosibl o ystod amrywiol o gefndiroedd. Gallai hyn gynnwys cymdogion, grwpiau cymunedol, pobl ifanc, lleoliadau addysg, Cyngorau Tref a Chymuned, a busnesau lleol. Bydd y sgysiau hyn o gymorth i lunio'r math o le y mae gan bobl ddiddordeb ynddo a'r cyfleusterau sydd eu hangen arnynt i gael mynediad i'r lle.

Gallwch ddod o hyd i fanylion cyswllt ar gyfer eich Cyngor Tref a Chymuned lleol [fan hyn](#).

Sylwch mai proses barhaus ac esblygol yw ymgynghori, a gallai olygu bod safbwyntiau gwrthgyferbyniol yn dod i'r amlwg. Mae'n bwysig cofnodi pob barn a pharchu barn pobl hyd yn oed os ydynt yn wahanol i'ch gweledigaeth chi neu weledigaeth gychwynnol y prosiect. Serch hynny, dylid parchu hawl pawb i gael gwrandawriad.

Cam 2: Sefydlu Grŵp Craidd

Ar ôl cwblhau'r ymgynghoriad cychwynnol a nodi'r diddordeb, bydd angen ichi sefydlu grŵp craidd o bobl sy'n barod i weithio tuag at greu'r lle gyda'i gilydd.

Gall fod yn fuddiol rhannu rolau'n seiliedig ar set sgiliau pob unigolyn, fel Cadeirydd, Ysgrifennydd, Arweinydd Ymgysylltu â'r Gymuned a Thrysorydd. Fodd bynnag, efallai y bydd rhai grwpiau'n ei gweld hi'n fwy buddiol cael strwythur llai ffurfiol.

Mae gan y [Ganolfan Adnoddau](#) nifer o adnoddau ar sut i sicrhau bod grŵp yn rhedeg yn dda.

[Cymdeithas Gwasanaethau Gwrifoddol Sir Gaerfyrddin](#) eich cefnogi hefyd i sefydlu sefydliad lleol.

Cam 3: Casglu Data

Mae'n bwysig dechrau casglu tystiolaeth a fydd yn cefnogi eich prosiect. Er enghraifft, os oes asesiad o anghenion sydd eisoes wedi amlygu'r angen am ased penodol yr ydych yn bwriadu ei ddarparu, neu gallech hefyd ystyried cynnal [eich asesiad anghenion eich hun](#).

Gallech hefyd chwilio am ddata wedi'u cyhoeddi gan yr Awdurdod Lleol (ALI), fel darpariaeth mannau [agored cyhoeddus](#), [mannau chwarae](#), neu [asesiad SGG](#).

Efallai y bydd gan eich [Cyngor Tref neu Gymuned Lleol](#) hefyd wybodaeth berthnasol am fuddiant mewn ased penodol.

Gallai'r wybodaeth hon fod o gymorth ar gyfer ceisiadau cyllido a chynllunio, a bod yn rhan o gynllun rheoli'r prosiect. Yn enwedig ar lefel leol

Dylid hefyd recordio unrhyw gyfarfodydd neu ymyngoriadau a gynhelir ag aelodau o'r gymuned, boed y rheiny'n ffurfiol neu'n anffurfiol.

Cam 4: Llunio Gweledigaeth ar gyfer y Safle

Nesaf, bydd angen ichi gynnal ymgynghoriad pellach â'r gymuned i fireinio syniadau ar gyfer y safle, ac os nad ydych eisoes wedi gwneud hynny, canfod tir posibl. Am ragor o wybodaeth ac arweiniad ar sut i ymgysylltu'n effeithiol â'r gymuned, gweler [Fy Nghymuned](#).

Wrth feddwl am syniadau ar gyfer y safle, mae'n bwysig cofio anghenion y gymuned ochr yn ochr â sut y gallai gefnogi'r amgylchedd ehangach. Fel y trafodwyd ar y dudalen ganlynol, gall syniadau posibl gynnwys:

- Gofod Tyfu Cymunedol
- Gardd synhwyrdd
- Perllan Ffrwythau
- Rhandiroedd

Man Tyfu Cymunedol

Gall man tyfu cymunedol fod yn gyfle gwych i ddod â phobl ynghyd i dyfu cynnyrch ffres ag ôl troed carbon isel. Mae rhai mannau tyfu bwyd yn y gymuned hefyd yn cynnig gweithdai neu ddiwrnodiau hyfforddi ar destunau perthnasol, fel dosbarthiadau coginio neu adeiladu naturiol a all gynnig cyfleoedd ychwanegol i gymdeithasu ac addysgu.

Ceir canllaw i ddechrau gardd gymunedol yn [Tyfu Cymunedol](#).

Mae pecyn tyfu hefyd ar gael gan [Cadwch Gymru'n Daclus](#).

Mae [Lle Tyfu Cymunedol Dwyfor](#), sy'n cael ei reoli gan Gyngor Gwledig Llanelli, yn cynnig cyfle i grwpiau cymunedol a thrigolion lleol rentu un (neu fwy) o welyau blodau'r safle i dyfu cynnyrch iddyn nhw eu hunain, yn ogystal â rhoi'r hyn sydd dros ben i achosion elusennol lleol eraill.

Gardd Synhwyrdd

Gardd synhwyrdd yw lle gwyrdd sydd wedi'i dylunio i ganolbwyntio ar y pum synnwyr fel ffordd o gysylltu pobl â natur. Gall gerddi synhwyrdd fod yn fannau ymlaciol a diddorol i gymunedau eu mwynhau gan gynnwys plant a rhai ag anghenion ychwanegol.

Gall yr adnoddau canlynol fod yn ddefnyddiol os ydych yn ystyried gardd synhwyrdd:

- [Gardeners World](#)
- [Sensory Trust](#)

Mae gan [Ardd Fotaneg Genedlaethol Cymru](#) lwybr synhwyrdd sy'n mynd ag ymwelwyr ar daith i ddeffro'r synhwyrdd, o flodau ac iddynt arogl cryf megis y boronia coch i feddalwch llwyni gan gynnwys y phylica gwlanog. Mae yna hefyd nifer o flodau lliwgar a gweadog i'w mwynhau.

Perllan Ffrwythau

Gall perllannau ffrwythau ddarparu ffrwythau ffres, wedi'u tyfu'n lleol i'r gymuned a darparu cyfle cynnal a chadw cymharol isel. Ar un adeg roedd Sir Gaerfyrddin, yn enwedig Dyffryn Tywi, yn Sir sy'n adnabyddus am ei chynhyrchu ffrwythau a gall perllannau newydd helpu i warchod y dreftadaeth hon.

[Cadwch Gymru'n Daclus](#) has resources and funded packages available for not-for-profit groups to help you get started.

Mae perllannau'n bot poeth ar gyfer bioamrywiaeth, sy'n cefnogi ystod ehangach o fywyd gwyllt. Yn ogystal, gellir eu cyfuno â defnyddiau tir eraill megis ardaloedd chwarae, caeau chwaraeon, a mannau amwynder ymhlith tai preswyl.

Gan gydweithio â [Bwyd Bendigedig, mae Cymdeithas Parc Pontyberem](#) wedi creu Perllan Goffa. Mae'r safle'n cynnig cyfleoedd i'r gymuned leol gymryd rhan yn y gwaith o blannu a chynnal coed, a hefyd yn darparu ffrwythau i gymunedau a chynefin i fywyd gwyllt.

Safleoedd Rhandir

Mae safleoedd rhandir yn cynnig cyfle i unigolion a grwpiau logi lleiniau i dyfu eu cynnyrch eu hunain. Gallant fod yn gaffaeliad gwych i ddod â phobl at ei gilydd i rannu diddordeb cyffredin mewn garddio, i wella llesiant ac i hyrwyddo ffyrdd iachach o fyw. Gellir rhedeg rhandiroedd yn breifat, neu gall grwpiau cymunedol ac elusennau, Cyngorau Tref a Chymuned a'r Awdurdod Lleol eu rhedeg.

Gallai'r adnoddau canlynol fod yn ddefnyddiol os ydych yn ystyried sefydlu safle rhandir lleol:

- [Cymdeithas Rhandiroedd Cenedlaethol](#)
- [Llywodraeth Cymru - Canllawiau Tyfu Cymunedol](#)

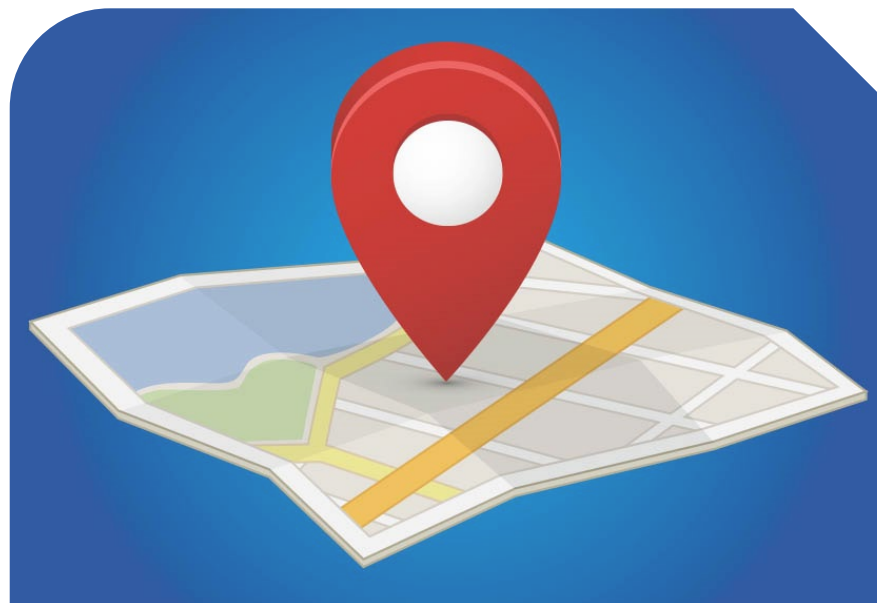
Dalar sy'n rhentu 61 hanner llain yn eu safle 1.23 Ha. Mae ganddynt nifer o gyfleusterau ar gael i'w 100 o aelodau gan gynnwys dau dwnel polytunnel, maes parcio, ffynhonnell ddŵr a thoiled compost

Cam 5: Sicrhau'r Tir

Cyn gynted ag y bydd gennych syniad o'r math o le rydych chi am ei greu, mae'n bwysig chwilio am safle sy'n cyd-fynd mor agos â phosib â'ch anghenion. Efallai y byddwch yn ymchwilio i:

- Tir sy'n eiddo cyhoeddus a allai fod yn gymwys ar gyfer [trosglwyddo asedau cymunedol](#) neu brydles.
- Tir sy'n eiddo i elusennau neu grwpiau crefyddol .
- Tir preifat i'w rentu neu ei brynu .

Gweler [Rhan D](#) am ganllawiau pellach ar nodi a chaffael tir.

Cam 6: Deall y Safle

Ar ôl ichi gael hyd i safle priodol a'i sicrhau, bydd angen ichi wneud yn siŵr eich bod yn deall y nodweddion canlynol a fydd yn cefnogi'r broses ddylunio:

- Bydd maint, siâp a thopograffeg y wefan yn llywio cynllun y dyluniad. Gall [Google Earth](#) helpu i fapio hyn.
- Mae'n hanfodol eich bod yn deall athreiddedd y safle ac yn nodi ardaloedd a allai fod mewn [perygl o lifogydd](#). Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r cyfeiriad draenio a dŵr ffo dŵr wyneb.
- Bydd bod yn ymwybodol o bridd a thirwedd daearegol y safle yn helpu i hysbysu a yw'r tir yn addas ar gyfer y defnydd arfaethedig.
- Bydd deall defnydd blaenorol o'r safle yn eich helpu i nodi a oes unrhyw risgiau o lygredd/halogi. Gall profion pridd fod yn ddull defnyddiol o dynnu sylw at risgiau y gellir eu lliniaru yn eu herbyn.

- Gallai rhywogaethau ymledol achosi problemau sylweddol, felly mae'n bwysig bod yn ymwybodol o unrhyw un o'r dechrau. Mae'r [Ysgrifenyddiaeth Rhywogaethau Anfroddol](#) yn darparu adnoddau a allai fod o gymorth wrth reoli unrhyw rywogaethau ymledol a nodwyd

Mae'n bwysig cofio eich bod yn annhebygol o ddod o hyd i safle 'perffaith'. Efallai y bydd angen i chi addasu i rai heriau neu amodau na allwch eu newid. Er enghraifft, efallai y bydd heriau gyda sŵn oherwydd eu bod yn agos at briffordd. Er y gallai hyn fod yn ased pwysig drwy gysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus, gall fod yn anodd i eraill a gallai fod angen lliniaru er mwyn sicrhau diogelwch pawb

Rhan C: Cynllunio a Llywodraethu

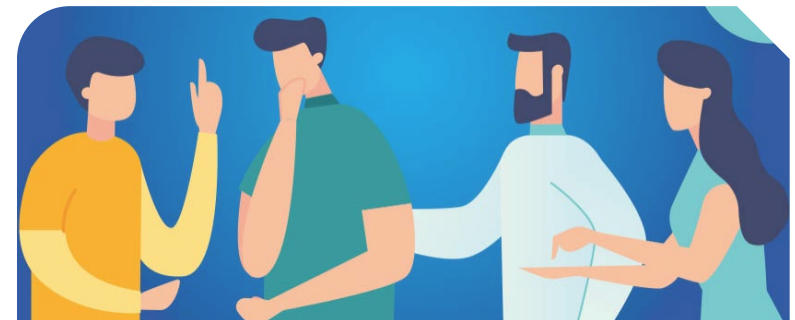
Ystyriaethau Allweddol

Ceir rhai elfennau allweddol y mae'n rhaid eu hystyried wrth ystyried darparu SGG o dan arweiniad y gymuned. Yng [Ngham 2](#), mae'n hanfodol sefydlu gweithgor craidd er mwyn helpu i weithredu'r prosiect. Bydd angen i'r gweithgor gytuno ar y canlynol yn fuan:

- Ffordd hygyrch o gyfathrebu. Gallai hyn gynnwys negeseuon e-bost, WhatsApp, cyfarfodydd wyneb yn wyneb, neu gyfuniad o nifer o ddulliau.
- Beth fydd amcanion cyffredinol y grŵp a'r gofod dilynol?
- Buddiolwyr y safle, sut y byddant yn ymgysylltu a sut y bydd y gofod yn cael ei hyrwyddo?
- Sut y bydd unrhyw wybodaeth bersonol yn cael ei storio a'i rheoli'n ddiogel?
- Sut fydd y prosiect yn cael ei ariannu? Faint sydd ei angen?
- Sut y bydd y safle'n cael ei reoli a'i gynnal yn y dyfodol. Gofynnwch i chi'ch hun, a fydd angen cyllid parhaus arno? A

fydd angen gwirfoddolwyr? Sut y bydd unrhyw atgyweiriadau neu offer newydd yn cael eu hariannu?

- Sut fyddwch chi'n sicrhau tegwch? Er enghraifft, os oes tyfu cymunedol, sut y bydd cynhyrchu yn cael ei ddosbarthu'n gyfartal? Sut fyddwch chi'n lleihau gwastraff gwastraff yn gynaliadwy? A ellir rhoi cynnyrch dros ben i elusen leol? A oes cyfleoedd i hwyluso dosbarthiadau coginio neu rannu gwybodaeth?

Strwythur a Threfniadau Llywodraethu'r Grŵp

Ar ôl i chi sefydlu'ch Grŵp Craidd a chytuno ar yr ystyriaethau uchod, bydd angen i chi benderfynu ar strwythur cyfreithiol y grŵp.

Mae gan y [Ganolfan Adnoddau](#) wybodaeth am strwythurau cyfreithiol.

Menter Gymdeithasol

Mae menter gymdeithasol yn derm a ddefnyddir i ddisgrifio grwpiau â model busnes sy'n canolbwyntio'n benodol ar gynyddu budd cymdeithasol ac amgylcheddol hyd yr eithaf. Ceir sawl strwythur i fentrau cymdeithasol, gan gynnwys Cwmnïau Buddiannau Cymunedol, B-Gorfforaethau, a Chymdeithasau Budd Cymunedol. Am fwy o wybodaeth, ewch i [Social Enterprise](#) neu [Cwmpas](#).

Cymdeithas Anghorfforedig

Mae [cymdeithas anghorfforedig](#) yn grŵp o bobl sydd wedi dod at ei gilydd at ddiben penodol, nad ydynt yn ceisio gwneud elw ac nad ydynt am ddilyn strwythur ffurfiol.

Elusen

Mae [elusen](#) yn sefydliad nid-er-elw gydag amcanion sy'n canolbwyntio ar fudd cyhoeddus neu fudd grŵp penodol.

Iechyd a Diogelwch

Mae'n bwysig meddwl am ofynion iechyd a diogelwch y safle yr ydych yn gyfreithiol gyfrifol amdano. Mae'r mathau o gyfrifoldebau yn dibynnu ar y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal. Er enghraifft, mae'r gwaith adeiladu yn dod o dan y [Rheoliadau Dylunio a Rheoli Adeiladu](#).

Ewch i'r [Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch](#) am wybodaeth a all eich helpu i reoli iechyd a diogelwch ymwelwyr â'ch safle.

Yswiriant

Ar ôl i'r safle gael ei ddiogelu, chi sy'n gyfrifol yn gyfreithiol am ddiogelwch y rhai sy'n ymweld â'r safle. Er mwyn amddiffyn eich hun rhag unrhyw ddigwyddiadau, cynghorir eich bod yn cymryd lefel briodol o yswiriant atebolrwydd cyhoeddus. Bydd hyn yn eich diogelu rhag unrhyw anafiadau a allai ddigwydd. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn y [Ganolfan Adnoddau](#).

Cyllidau

Efallai na fydd angen cyfrif banc arnoch i ddechrau, ond os ydych yn ystyried cyllid, efallai y byddai'n fuddiol sefydlu cyfrif banc pwrpasol. Bydd hyn yn ddefnyddiol er mwyn sicrhau bod yr holl gyllid yn cael ei sicrhau unwaith a bod modd cofnodi'r trafodion yn hawdd. Mae llawer o fanciau yn cynnig cyfrifon banc penodol ar gyfer nid-er-elw a mathau eraill o grwpiau cymunedol. Gellir dod o hyd i wybodaeth am rai o'r cyfrifon banc sydd ar gael [yma](#).

Cyllid

Bydd y math o gyllid y gallech fod yn chwilio amdano yn dibynnu ar strwythur a natur y prosiect yr ydych yn ymgymryd ag ef. Efallai y bydd rhai opsiynau ariannu ar gael os byddwch yn penderfynu troi'n fenter gymdeithasol, ond gallai opsiynau eraill fod ar gael i elusennau neu grwpiau cymunedol.

Gellid canfod cyllid cychwynnol drwy gyllido torfol neu gyfraniadau preifat. Efallai y byddwch hefyd yn gymwys i ymgeisio am gyllid grant megis y Gronfa Gymunedol neu [Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol](#).

Mae'n werth nodi y gall ymgeisio am gyllid grant fod yn broses gystadleuol a chymhleth yn aml, yn enwedig wrth ymgeisio am grantiau mwy. Os oes modd, byddai'n fuddiol cael cefnogaeth sefydliadau neu unigolion a chanddynt brofiad o geisiadau grant.

Mae [Cyllido Cymru](#) a [Chyngor Sir Gaerfyrddin](#) yn hysbysebu nifer o gyfleoedd ariannu.

Mae [Lleoedd Lleol ar gyfer Natur](#) hefyd yn derbyn cyllid i wella a chreu mannau gwyrdd ar dir sy'n eiddo i'r cyhoedd. Cysylltwch â'r swyddog prosiect i drafod y cyfleoedd sydd ar gael ymhellach.

Gallwch hefyd gysylltu [â Biwro Cymunedol](#) Sir Gaerfyrddin a all roi cyngor ichi am gyfleoedd ariannu priodol: Dyma'r cyfeiriad e-bost: biwro@sirgar.gov.uk

Gellir cael hyd i ganllawiau ariannu eraill yn:

- [Cyngor Sir Gaerfyrddin – Grantiau Cymunedol](#)
- [Canolfan Adnodd](#)
- [Ffermydd a Gerddi Cymdeithasol](#)
- [Cymdeithas Cenedlaethol Rhandiroedd](#)

Ar gyfer cyllid grant, sylwch ei bod yn aml yn ofynnol adrodd a monitro a sicrhau cynnyrch penodol. Mae'n bwysig sicrhau eich bod yn darllen ac yn paratoi am yr ymrwymadau hynny'n fuan yn y cyfnod darparu. Gall hyn gynnwys data ansoddol a meintiol, fel nifer y bobl sy'n ymweld â'r safle. arolygon gan ymwelwyr yn canolbwyntio ar ganlyniad penodol fel llesiant; neu ddata mwy cymhleth fel gwelliannau amgylcheddol. Bydd angen ichi fod yn ymwybodol o'ch ymrwymadau a chofnodi'r wybodaeth berthnasol drwy gydol y broses.

Waeth pa fath o gyllid y byddwch yn penderfynu ei sicrhau, mae'n hanfodol meddwl am gyllidebu a gofynion ariannol hirdymor y prosiect o'r cychwyn cyntaf. Bydd hyn o gymorth i nodi ac ystyried y costau uniongyrchol a pharhaus.

Cynnal a Chadw'r Safle

Cyn gynted ag y byddwch wedi dechrau creu'r lle, efallai y byddwch yn ystyried trefnu cyfleoedd gwirfoddoli, naill ai er mwyn helpu i sefydlu neu gynnal y safle. Mae gweithio gyda gwirfoddolwyr yn ffordd wych i gymunedau gymryd rhan a theimlo cysylltiad â'r lle, ond rhaid ichi ystyried yn ofalus sut y byddwch yn rheoli a chefnogi gwirfoddolwyr yn ystod eu cyfnod gyda chi. Gallwch hysbysebu cyfleoedd o'r fath [trwy Gymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gâr](#).

Ceir canllawiau pellach ar wefan y [Resource Centre](#).

Efallai y bydd cyfleoedd amgen os nad yw'r Grŵp Craidd yn rhagweld ymgymryd â rheolaeth hirdymor o'r safle. Yn y fath sefyllfa, cysylltwch â sefydliadau trydydd sector, elusennau, neu'r Cyngor Tref neu Gymuned a byddai'n fodlon trafod mabwysiadu neu roi cymorth i gynnal a chadw a / neu reoli'r safle yn y dyfodol o bosib.

Rhan Ch: Cael Lle

Nodi a Sicrhau'r Safle

I rai, gall nodi a sicrhau'r safle fod ymhlith agweddau mwyaf heriol y prosiect. Fodd bynnag, i eraill mae'n bosib mai canfod safle a sbardunodd y syniad cychwynnol i'r prosiect.

Wrth chwilio am dir, bydd angen ichi ystyried i ddechrau a ydych yn ceisio ei brynu neu ei brydlesu. Ar ôl penderfynu ynghylch hyn, efallai y bydd y fuddiol ichi ofyn i'r gymuned gyfagos a ydynt yn gwybod am unrhyw dir a allai fod yn addas. Gallai hyn gynnwys siarad â thirfeddianwyr neu fusnesau lleol. Gallai hefyd fod yn fuddiol cysylltu â phrosiectau/sefydliadau eraill sy'n cynnal ymyriadau tebyg o fewn y sir, oherwydd gallent hwy fod yn ymwybodol o dir sydd ar gael. Mae [gan Ffermydd a Gerddi Cymdeithasol](#) adnoddau ar sut i ddod o hyd i dir.

Os ydych yn nodi safle ond heb wybod pwy sy'n berchen ar y tir, [gallwch chwilio am wybodaeth tir ac eiddo](#).

Os ydych chi'n bwriadu defnyddio tir sy'n eiddo i'ch Cyngor Tref neu Gymuned Lleol, byddai'n well cysylltu â'r Cyngor hwnnw i ddechrau i ganfod a fyddai ganddo ddiddordeb mewn gwerthu'r tir neu ei roi ar brydles. Sylwch y gall tir o'r fath fod yn destun cyfyngiadau, ac y gallai rheolau gyfyngu ar yr hyn y gellir ei wneud â'r tir, yn dibynnu ar y modd y cafodd ei sicrhau a'r amodau'n gysylltiedig â'r tir. Am dir sy'n eiddo i Gyngor Sir Gaerfyrddin ewch at [ein gwefan](#) sydd â nifer o adnoddau gan gynnwys gwybodaeth ynghylch trosglwyddo asedau cymunedol.

Os byddwch yn canfod safle yr hoffech chi ei brydlesu, bydd angen ichi wneud yn siŵr eich bod yn llofnodi'r math cywir o brydles, a'i bod yn cynnwys yr holl wybodaeth berthnasol. Mae hyn yn bwysig am ei fod yn rhoi sicrwydd i chi ynghylch y defnydd o'r tir, ac yn rhoi sicrwydd i'r tirfeddiannwr ynghylch yr hyn sydd wedi'i gytuno. Gall fod yn fuddiol ceisio cyngor cyfreithiol. Am wybodaeth bellach ewch at [Ganllaw Ffermydd a Gerddi Cymdeithasol](#) ar brydlesau.

Wrth chwilio am safle priodol, mae'n bwysig ystyried yr angen am gynllunio. Mae'n bosibl y bydd gan rai safleoedd gyfyngiadau sy'n atal adeiladu, felly bydd angen i chi feddwl yn ofalus am y safle a'r

math o seilwaith efallai y byddwch am ei gynnwys yn gynnar yn y broses.

Cofrestru Tir fel Maes Tref neu Bentref

Nad oes gan Gymru ddynodiad ar gyfer Asedau o Werth Cymunedol. Fodd bynnag, mae peth tir yn gymwys i'w ddiogelu fel Maes Tref neu Bentref. Gall cofrestri diogelu tir rhag cael ei ddatblygu, a chreu hawl i fynediad agored a hamdden.

Efallai y bydd ffioedd yn gysylltiedig â chofrestru tir comin. Am ragor o wybodaeth, gan gynnwys manylion cyswllt ar [gyfer Swyddog Tir Comin Sir Gaerfyrddin ar ein gwefan](#).

Mae [Llywodraeth Cymru](#) wedi cynhyrchu canllaw ar gwblhau cais i gofrestru tir fel Meysydd Tref neu Bentref.

Mae gan y [Gymdeithas Mannau Agored](#) hefyd ganllaw cam wrth gam ar sut i benderfynu a yw lle yn gymwys i'w gofrestru a'r broses ymgeisio.

Rhan D: Dylunio Mannau Cymunedol

Dylunio'r lle

Ar ôl ichi sicrhau'r tir a chael dealltwriaeth lawn o'r safle, gallwch ddechrau dylunio'r lle. Pan yn datblygu dyluniadau, efallai y bydd angen ichi ystyried yr agweddau canlynol:

Deunyddiau

Dylid defnyddio adnoddau cynaliadwy o ffynonellau lleol lle bo modd. Mae'n bwysig hefyd ystyried hirhoedledd gwahanol fathau o ddeunyddiau, yn enwedig mewn perthynas â'r amgylchedd rydych chi ynddo. Lle'n bosib, gall ddefnyddio deunyddiau o ffynonellau lleol, sydd wedi eu hadennill neu ailgylchu cefnogi busnesau lleol, hybu economi gylchol a lleihau gwastraff.

Draenio

Mae angen dylunio'r lle i sicrhau ei fod yn gallu gwrthsefyll llifogydd a sychder. Gallai hyn gynnwys lleihau ardaloedd sy'n creu llawer iawn o ddŵr ffo wyneb, drwy ddefnyddio [Systemau Draenio Cynaliadwy \(SDCau\)](#) a / neu ddeunyddiau athraidd.

Gall systemau draenio dŵr wyneb traddodiadol gynyddu'r perygl o lifogydd ar eich safle, felly mae'n bwysig dylunio'r safle'n briodol. Mae SDCau yn efelychu'r broses ddraenio naturiol i liniaru rhag perygl llifogydd. Gall SDCau hefyd gwella ansawdd y dŵr, a chreu cynefinoedd bio-amrywiol a mannau hamdden cymunedol newydd.

Os ydych yn ystyried adeiladu ar y safle, mae'n bwysig cofio y bydd angen gwneud cais draenio cynaliadwy i adran SAB yr awdurdod lleol ar gyfer unrhyw adeilad dros 100 metr sgwâr. Bydd angen i'r cais ddangos sut yr ymdriniwyd â draenio.

Hygyrchedd

Mae angen i ofod cymunedol bod yn hygyrch i'r unigolion y mae'n eu gwasanaethu. Rhaid ystyried hygyrchedd yn gynnar er mwyn atal gwaharddiad ac ôl-ffitio drud. Gallai dylunio hygyrch gynnwys llwybrau fwy llydan ar gyfer mynediad i gadeiriau olwyn, gwahanol fathau o seddi, neu welyau blodau/plannu wedi'u codi.

Mae'r [Sensory Trust](#) yn darparu adnoddau ar ddylunio mannau hygyrch. Mae hefyd yn bwysig creu cynllun sy'n sicrhau bod pobl yn teimlo'n ddiogel. Gall ymchwil a wneir [gan Brifysgol Leeds](#) fod yn ddefnyddiol wrth sicrhau hyn.

Plannu

Er mwyn gwneud y gorau o hirhoedledd ac unrhyw gynlluniau i blannu ar y safle, bydd angen ichi feddwl am yr hyn sydd orau i'w blannu – meddyliwch 'y planhigyn cywir, y llw cywir'. Dylid roi'r flaenoriaeth i blanhigion brodorol a phlanhigion sy'n tarddu o'r ardal leol, sy'n cynnal pryfed peillio. Mae'r rhain fel arfer yn haws i'w cadw, wedi arfer â'r amodau lleol, ac yn cynnig cynefin i fywyd gwyllt lleol.

Os ydych chi'n ystyried plannu coed ar y safle, mae angen ichi ystyried yn ofalus pa fath o goedden sydd yn fwyaf priodol, yn dibynnu ar y lleoliad, ei safle, ynghyd â'r gofynion cynnal a chadw yn y dyfodol. Gallai fod yn fuddiol gofyn am farn gweithiwr proffesiynol a all awgrymu'r math a'r lleoliad mwyaf priodol ar gyfer coed. Hefyd, er y gallai fod yn ddrutach prynu a phlannu coed fwy sefydledig yn lle glasbren, os dewisir y math cywir o goedden a'i phlannu'n briodol, efallai y bydd yn fwy tebygol o lwyddo. Mae gan [Goed Cadw](#) ragor o wybodaeth ynghylch sut i ddewis y goedden gywir.

Dylunio ar gyfer Bioamrywiaeth

Mae sut y gall y safle gynnal bioamrywiaeth yn ystyriaeth allweddol y gall helpu taclo'r argyfwng natur. Yn gyntaf, mae angen ichi ddeall pa fioamrywiaeth sydd eisoes yn bresennol ar safle, gan gynnwys unrhyw rywogaethau gwarchodedig. Gallwch wedyn ystyried sut i gefnogi'r rhywogaethau hynny ymhellach ac annog rhagor o fioamrywiaeth, ee drwy blannu blodau gwyllt brodorol i bryfed peillio.

Gallwch ddarganfod rhywogaethau a chynefinoedd blaenoriaeth Sir Gaerfyrddin [yma](#).

I gael rhagor o wybodaeth am sut y gallwch gefnogi peillwyr, ewch i [Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru](#).

Glanweithdra a Rheoli Gwastraff

Bydd angen ichi ystyried pa gyfleusterau sydd ar y safle i ymdrin â glanweithdra a gwastraff. Os nad oes cyfleusterau ar gael ar hyn o bryd, bydd angen ichi feddwl a oes angen cyfleusterau o'r fath. Er enghraifft, gallech ystyried ychwanegu toiledau compost a chyfleusterau compostio gwastraff gwyrdd.

Ni ddylid gosod toiledau heb ofyn am gyngor proffesiynol ac efallai y bydd angen caniatâd cynllunio arnoch. Gall y gofynion amrywio yn dibynnu ar leoliad y safle, ond bydd angen gosod system draenio dŵr brwnt a'i dangos.

Efallai y bydd angen ichi hefyd gael mynediad at ddŵr ar y safle, naill ai drwy brif gyflenwad dŵr neu drwy gasglu dŵr glaw. Bydd yr angen am ffynhonnell o ddŵr yn ddibynnol ar y safle ei hun ac ar y gweithgareddau arfaethedig. Mae gan [Dŵr Cymru](#) ganllawiau ar y broses o osod prif gyflenwad dŵr ynghyd â'r costau cysylltiedig.

Ardaloedd Cysgodol

Mae ardaloedd cysgodol yn elfen sy'n aml yn cael ei hanghofio wrth ddylunio mannau hygyrch. Er y gallech feddwl ei bod hi'n bwysig sicrhau cymaint o haul ar y safle â phosib i dyfu planhigion, mae'n bwysig cynnwys ardaloedd cysgodol hefyd. Bydd hyn yn helpu i osgoi problemau fel llosg haul a strôc haul ym misoedd cynhesaf y flwyddyn. Gall ardaloedd felly hefyd fod yn ddefnyddiol ar gyfer gweithdai y gellir eu cynnal ym mhob tywydd os oes cysgod priodol ar gael.

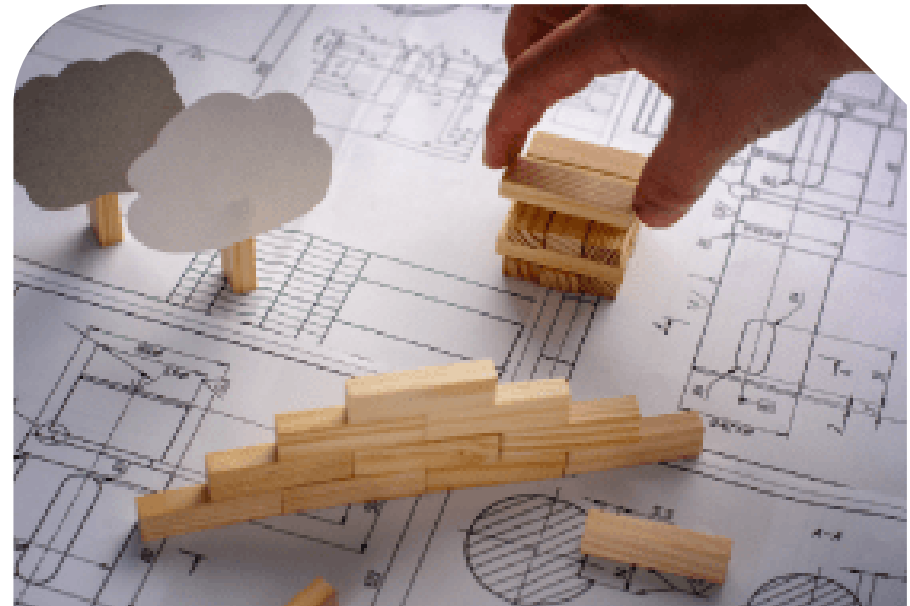
Caniatâd Cynllunio

Ar ôl dechrau dylunio eich dyluniau a chael syniad o'r math o elfennau y gallech fod am eu cynnwys, bydd angen ichi gael gwybod a oes angen caniatâd cynllunio. Bydd yr angen am ganiatâd cynllunio neu beidio yn ddibynnol ar raddfa'r newidiadau, defnydd cyfredol y safle a lleoliad y prosiect.

Sylwch fod yr adran ganlynol wedi'i chreu i roi trosolwg o bolisi cynllunio ar adeg ysgrifennu'r pecyn hwn, ac nad yw'n hollgynhwysol. Gallai'r sefyllfa newid, a dylid gwirio hynny'n uniongyrchol â'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) neu weithiwr cynllunio proffesiynol.

Mae FFfermydd a Gerddi Cymdeithasol wedi paratoi adnoddau ar y testun yma:

- [A oes angen caniatâd cynllunio arnaf?](#)
- [Cael caniatâd cynllunio](#)

Mae enghreifftiau o ystyriaethau cynllunio posibl sy'n gysylltiedig ag asedau SGG wedi'u cynnwys ar y tudalennau nesaf.

Siediau a strwythurau eraill

Gellir ystyried siediau a strwythurau eraill megis toiledau compost, twneli polythen a thai gwydr yn ddatblygiadau y gellid bod angen caniatâd cynllunio ar eu cyfer. Siaradwch yn uniongyrchol â'ch ACLI i gael gwybod a oes angen caniatâd cynllunio ar gyfer y strwythur yr ydych yn bwriadu ei godi.

Ardaloedd o wyneb caled

Os ydych chi'n bwriadu gosod tramwyfa neu fannau parcio ar y safle, efallai y bydd angen cael caniatâd cynllunio. Gall hyn dibynnu ar y deunydd a ddefnyddir, yn enwedig oherwydd gallai deunydd anathraidd fel tarmac amharu ar ddraeniad naturiol y safle.

Systemau Draenio Cynaliadwy

Rhaid i ddatblygiadau penodol gyflwyno cais SDCau. Gellir ei gyflwyno gyda chais cynllunio neu ar wahân iddo, er na allwch dderbyn caniatâd cynllunio heb gymeradwyaeth ymlaen llaw gan y Corff Cymeradwyo Draenio Cynaliadwy priodol. Mae'r gofyniad yn sicrhau bod y datblygiad yn dangos cydymffurfiaeth â safonau SDCau o ran dylunio, adeiladu, gweithrediad a chynnal systemau draenio dŵr wyneb.

Ewch i wefan yr ACLI am ragor o [wybodaeth am cheisiadau SDCau](#).

Paneli solar (annomestig)

Nodir yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru ei bod hi'n annhebygol y bydd angen caniatâd cynllunio osod paneli solar ar dir annomestig. Fodd bynnag, mae'n rhaid bodloni rhai amodau. Gweler y ddolen isod am ragor o wybodaeth.

- [Caniatâd Cynlluni: Paneli solar \(annomestig\)](#)

Coed a Gwrychoedd

Bydd angen ichi wirio statws coed os ydych yn ystyried eu tocio neu eu torri, oherwydd gallent fod wedi'u diogelu gan orchmynion cadw coed. Yn ogystal, o dan Reoliadau Gwrychoedd 1997, mae'n anghyfreithlon dileu'r rhan fwyaf o wrychoedd cefn gwlad (ac eithrio'r rhai sy'n ffurfio ffiniau gerddi) heb ganiatâd. Fe ddylech ddilyn y canllawiau isod neu gysylltu â'r ACLI os ydych chi'n ansicr.

- [Ecoleg Cynllunio – Coed](#)
- [Ecoleg Cynllunio - gael gwared â gwrych](#)
- [Caniatâd Cynllunio am Goed a Gwrychoedd](#)

Bioamrywiaeth

Os ydych yn cyflwyno cais cynllunio, efallai y bydd gofyn i chi hefyd ddarparu arolygon amgylcheddol a datganiadau effaith amgylcheddol. Argymhellir eich bod yn ymgynghori â'ch awdurdod lleol i drafod y gofynion.

Cyngor Cynllunio

Er [bod Canllawiau ar gyfer](#) Cais Cynllunio ar gael ar-lein, efallai y byddai'n well siarad â gweithiwr cynllunio proffesiynol a all eich cynghori orau ynghylch a oes angen i chi gyflwyno cais cynllunio. Os ydych chi byth yn ansicr, argymhellir eich bod yn gwneud ymholiad i'ch SCLI. Bydd hyn yn rhoi dealltwriaeth well i chi o'r ffactorau y mae angen i chi eu hystyried, a gall arbed amser ac arian.

Yn Sir Gaerfyrddin, gallwch gyflwyno ymholiadau cynllunio i:

- o planning@carmarthenshire.gov.uk neu;
- o planning.enquiries@beacons-npa.gov.uk os yw eich safle yn byw o fewn Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog.

Yn dibynnu ar eich datblygiad arfaethedig, mae ACLlau hefyd yn cynnig [Gwasanaeth Cyn-Ymgeisio](#) a allai helpu i wneud cais o ansawdd sy'n gyflymach i'w brosesu. Gall ddarparu dealltwriaeth o'r cwestiynau a fydd yn cael eu hystyried wrth benderfynu ar gais.

Cymorth Cynllunio Eraill

Efallai y byddwch yn gymwys i gael arweiniad cynllunio am ddim gan [Gymorth Cynllunio Cymru](#) sy'n cynnig cymorth i'r cyhoedd a grwpiau cymunedol. I benderfynu a ydych yn gymwys, ewch i'w gwefan sydd hefyd â nifer o adnoddau defnyddiol ar gyfer y rhai sy'n ceisio cael caniatâd cynllunio.

[Mae Gwasanaeth Cyngori ar Dir Cymunedol Cymru](#) yn rhaglen a ariennir gan Lywodraeth Cymru sy'n rhoi cymorth a chynghor ar nifer o feysydd allweddol, gan gynnwys cyngor cynllunio gan weithwyr proffesiynol cymwys profiadol a chymwys.

Rhan Dd: Adnoddau a chefnogaeth

Adnoddau

Ceir nifer o adnoddau i gefnogi cymunedau. Mae'r tabl canlynol yn tynnu sylw at yr adnoddau y cyfeiriwyd atynt yn yr adrannau uchod, ynghyd ag adnoddau ychwanegol a allai fod yn ddefnyddiol.

Gwybodaeth i Grwpiau Cymunedol	
Cymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gaerfyrddin	https://cavs.org.uk/?lang=cy
Mae Gwasanaeth Cyngori ar Dir Cymunedol Cymru	https://www.farmgarden.org.uk/projects/clas-cymru
Cwmpas	https://cy.cwmpas.coop/
Galaxy Digital	How to Conduct a Community Needs Assessment
Cadwch Gymru'n Daclus	https://cadwchgymrundaclus.cymru/
Locality	https://mycommunity.org.uk/files/downloads/Engaging-your-community-in-a-meaningful-way-2021.03.24.pdf
Un Llais Cymru	http://www.onevoicewales.org.uk/OVWeb/guides-36946.aspx
Y Gymdeithas Mannau Agored	https://www.oss.org.uk/getting-greens-registered/
Resource Centre	https://www.resourcecentre.org.uk/information/
Cefnogi Trydydd Sector Cymru	https://thirdsectorsupport.wales/cy/

Gwybodaeth i Ddeiliaid a Chymdeithasau Rhandiroedd	
Gwefan Rhandiroedd a Gerddi	www.allotment-garden.org
Cymdeithas Genedlaethol y Rhandiroedd	www.nsalg.org.uk
Llywodraeth Cymru	https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2021-03/rhandiroedd-thyfu-cymunedol-canllawiau-dyfwyr-grwpiau-tyfu.pdf

Gwybodaeth i Grwpiau Tyfu Cymunedol	
Rhwydwaith Bwyd Sir Gaerfyrddin	Rhwydwaith Bwyd - CGGSC~CAVS
Garddio Cymunedol	https://www.community-gardening.org/
Gwasanaeth Cyngori ar Dir Cymunedol, CLAS Cymru	www.communitylandadvice.org.uk
Garden Organic	www.gardenorganic.org.uk
Gardeners World	https://www.gardenersworld.com/
Groundwork Cymru	www.groundworkwales.org.uk
Bwyd Bendigedig	https://www.incredibleedible.org.uk/
Cadwch Gymru'n Daclus	https://keepwalestidy.cymru/cy/
Yr Ysgrifenyddiaeth Rhywogaethau Anfrodorol	https://www.nonnativespecies.org/
Cymdeithas Paramaethu	www.permaculture.org.uk

Gwybodaeth i Grwpiau Tyfu Cymunedol	
Y Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol	www.rhs.org.uk
Sensory Trust	https://www.sensorytrust.org.uk/
Ffermydd a Gerddi Cymdeithasol	www.farmgarden.org.uk
Pecyn Adnoddau Tyfu Bwyd yn y Gymuned Ffermydd a Gerddi Cymdeithasol	https://www.farmgarden.org.uk/resources/search?combine=growing
Cymdeithas y Pridd	www.soilassociation.org
Cymdeithas Genedlaethol y Rhandiroedd	www.nsalg.org.uk
Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru	https://garddfotaneg.cymru/ein-gwaith/ymchwil/diogelu-peillwyr/
Coed Cadw	https://www.woodlandtrust.org.uk/plant-trees/advice/choose/

Cyfleoedd Ariannu	
Y Gronfa Loteri Fawr	www.biglotteryfund.org.uk
Biwro Cymunedol Sir Gaerfyrddin	https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/gwybodaeth-gymunedol/grantiau-cymunedol/
Cronfa Gymunedol Sir Gaerfyrddin	https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/gwybodaeth-gymunedol/grantiau-cymunedol/
Sefydliad Cymunedol yng Nghymru	https://communityfoundationwales.org.uk/cy/grantiau/

Cyfleoedd Ariannu	
Y Gronfa Perchnogaeth Gymunedol	Cylch 2 y Gronfa Perchnogaeth Gymunedol: prospectws (ddim yn cael ei ddefnyddio) - GOV.UK (www.gov.uk)
Cyllido Cymru	https://funding.cymru/cy/
Grantiau Cymunedol Tesco	tescostrongerstarts.org.uk
Canolfan Cydweithredol Cymru	www.cymru.coop
Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru	www.wcva.org.uk

Adnoddau Eraill	
Busnes Cymru	www.busnescymru.llyw.cymru
Cyngor Sir Caerfyrddin	https://www.sirgar.llyw.cymru/
Banc Elusen	https://www.comparebanks.co.uk/banking/best-charity-bank-accounts/
Gwobrau'r Faner Werdd	https://www.greenflagaward.org/media/2424/safer-parks-executive-summary-final-web.pdf
Yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch	https://www.hse.gov.uk/index.htm
Cyfoeth Naturiol Cymru	https://naturalresourceswales.gov.uk/flooding/check-your-flood-risk-on-a-map-flood-risk-assessment-wales-map/?lang=cy
Mentrau Cymdeithasol y DU	https://www.socialenterprise.org.uk/
Llywodraeth y DU	https://www.gov.uk/unincorporated-associations
Llywodraeth Cymru	https://www.llyw.cymru/caniatad-cynllunio-paneli-solar-annomestig

Rhestr Wirio Gryn

- ☐ Nodi'r angen am le penodol.
- ☐ Ffurio grŵp craidd o bobl i weithio tuag at greu'r lle a chytuno ar y strwythur llywodraethu.
- ☐ Ymgysylltu â chymaint o bobl â phosibl i sicrhau bod y math o le a'r dyluniad yn adlewyrchu dymuniadau'r gymuned.
- ☐ Canfod safle priodol.
- ☐ Siarad â pherchennog y tir a chytuno ar yr opsiwn yr hoffech chi fwrw ymlaen ag ef.
- ☐ Paratoi a thrafod cytundeb prydles neu baratoi i brynu'r tir.
- ☐ Agor cyfrif banc a phrynu yswiriant.
- ☐ Ceisio cyllid os oes angen.
- ☐ Dylunio'r lle mewn cydweithrediad â'r gymuned.
- ☐ Canfod a oes angen caniatâd cynllunio, cyfathrebu â'r Awdurdod Cynllunio Lleol, a chael caniatâd.
- ☐ Cydlynu a chyflawni gwaith ar y safle.
- ☐ Trefnu gwaith cynnal a chadw a goruchwyliaeth dros y safle ar gyfer y tymor hir.
- ☐ Agor y safle yn swyddogol i'r gymuned.
- ☐ Adolygu llwyddiant y safle yn rheolaidd a nodi unrhyw feysydd i'w gwella.